

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukes M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Vatzina R. hirdetési irodájában.

91. szám.

BRASSO, Szombat, augusztus 8-án.

I-ső évfolyam 1885.

Trefort Ágoston.

Brassó, 1885. augusztus 7.

A legrégibb magyar miniszter Trefort; a legtiszteltebb, szeretettebb miniszter szintén Trefort. Az ő tárczájánál elnémulnak a pártok. Ellenzék s kormánypárt együtt dicsérik benne a magyar közoktatás apostolát. Csak itt-ott akad egy-egy fehér holló, a ki csomót keres a kákán is; nem talál, — nagyon természetes.

Csak egy párt talál benne gáncsolni valót, csak egynek nem tud ő tetszeni: a nemzetiségieknek. Ez ismét nagyon természetes.

A nemzetiségek sehogy sem akarnak megbarátkozni a magyar nyelvvel. Iskoláik előadása a német, illetve román. Eddig még tudomást sem vettek róla, hogy létezik egy magyar nyelv is, és pedig az állam nyelve. Ezt vitatták ők a multban, vitatják a jelenben. Szerintök nálunk nem lehet államnyelv, vagy legyen mind az; ők azt akarják, hogy a magyar törvényhozásban lehessen németül, oláhul, szerbül, tótul beszélni. — Nevetséges kívánság.

Azt akarják, hogy iskoláik azt tegyék, a mi nekik tetszik; tudniillik nem akarnának ott magyarul is tanítani. Féltik a magyar nyelvtől saját nemzetiségüket; félnek attól, hogy gyermekeik megtanulva magyarul, megfogják ismerni a magyar nemzetet. Lehet, s ez a baj reájuk nézve; mert a ki valaha még megismerte a magyart, soha sem volt ellensége. Ezekkel is úgy lesz, s azt az izgatók nem akarják; nem is akarhatják, mert abban a perczen ők borsót hányának a falra: hatás-talan maradna akkor minden izgató fáradságuk. Pedig úgy is lesz. Ezért ellenségei a nemzetiségek Trefortnak; ezért a „rendeletek minisztere“ ő. (Igy nevezték őt ugyanis a bölcsek „Gazeta“.)

A mit évszázadokon keresztül eltűrt a magyar nemzet, a mit rendezett állam létünkre figyelmen kívül hagytunk: a nemzetiségek iskoláit, azt Trefort atyai kegyeibe vette. Csak-hogy megfordítva. Törvényt alkotott a magyar nyelv kötelező tanítására. Tömjénezett neki az ország, s ha volt valaki, a ki még mindig elégedetlen volt, az csak azért lehetett, hogy Trefort nem ment elég messze. Kötelező magyar tannyelvet akartak ezek az ország minden iskolájára.

Magyarországon vagyunk, — tanítson itt minden iskola magyarul. Ha nem tetszik nekik, menjenek Németországba vagy Romániába; nem állja útjukat senki.

Ez volt némelyek véleménye. Igazok van ezeknek is, de várjunk csak egy kissé. Nem lehet egy nap alatt helyreütni azt, mit évszázadokon át mulasztottunk. „Ha elődeink másként járnak el a nemzetiségekkel szemben, ma nincs nemzetiségi kérdés“, ezt mondta Pozsonyban Trefort. Egy román nagyságos ur vád alá akarta helyeztetni; Lengeru ur volt az a bölcsek. Miért nem tette?

Ha semmi érdeme sem volna Trefortnak — pedig van sok, igen sok — az az egy érdeme maradandóbb az ércszobornál, hogy behozta a magyar nyelvet a nemzetiségi iskolákba. Az az egy érdeme soha sem fog hervadni, hogy megszüntette a szebeni jogakadémiát, azt az intézetet, melyből a legfanatikusabb izgatók kerültek ki, a kik előtt nem szent az állam-eszme, nem saját népének békéje, nyugalma. — A szász agitátorok vagy német egyetemeken végzett papok, vagy Szébenben végzett ügyvédek.

Ideje volt tehát véget vetni ennek is. Trefort megtette; köszönet érte, az egész nemzet köszönete. Tisza, a hatalmas miniszterelnök levágja a fölbukkanó vakondok fejét; Trefort megakadályozza a vakondok elszaporodását, nevelését itthon. Csak még néhány évig így, fokról fokra: akkor nyugodtan hajthatjuk le fejünket, — nem lesz nemzetiségi kérdés. Nem a népet, azt a szelid, szorgalmas, jó lelkületű szászt s félénk román népet kell elnyomni, kordában tartani, hanem azt a néhány lelketlen izgatót. A nép ártatlan, csak ezek a bűnösök; ezek befolyása alól kell emancipálni a népet. Azért kell magyar iskola, azért kell bevinni a magyar nyelvet a nemzetiségi iskolákba. Megteszi ezt Trefort, aggodalom nélkül reá bízhatja magát a nemzet.

Az a Trefort, aki levelet ír a szász püspöknek s felfejti a szászok álmát oly nyíltan, oly férfiasan, az újabban is leróhatlan hálára kötelezte Brassó megye és első sorban Brassó város magyarságát.

Más megyék és városok kérnek, könyörögnek iskolákért, megmozgatnak fűt-fát, törvényhatóság, főispán, befolyásos képviselők interveniálnak, csakhogy czélt érjenek. Mi ezt

nem tehetjük; a mi városi képviselőtünk nem fog kérni magyar iskolát soha, sőt ha tehetné, a meglevőket is kiirtaná. Épügy a törvényhatóság is. Szászok és románok ők, minek hát nekik magyar iskola!

Nekünk nincsenek tekintélyes, befolyásos képviselőink, — csak lehetnek majd a jövőben — nem hozhatjuk tehát mozgásba azt az apparátust, a mely nem létezik. Nekünk nincs oly társadalmunk, mely elmenjen a miniszter színe elé, kérni iskolát. Csak egy van, azzal megáldott a jó isten; tartsa is meg soká. Van egy főispánunk, egy megyéje magyarságának érdekeit szíven hordozó főispánunk. A mit kapunk, a mi jóban csak részestülünk felülről, azt neki köszönhetjük. Törvényhatóság, városi képviselő, tekintélyes képviselők s társadalom mind egy személybe fut össze. Ez egy személy annyit tesz értünk, mint összevéve mind nem tenne s tehetne. Áldja meg érte a magyarok istene!

Főreáliskola és kereskedelmi akadémia újabb adományai a miniszternek. Mi nem folyamodtunk érte, úgy jött, mint az üdítő harmat hajnalhasadtakor; annál kedvesebb, annál édesebb. A ki értünk kérte, az ismét csak a főispán volt.

Ezen újabb két tanintézet díszleend Brassó város magyar intézményeinek. Előbbre fogják vinni ezen végvidéken a magyar kultúrát. Ezt is Trefort adta nekünk. Klamarik miniszteri tanácsos tervezte, főispán kérte, miniszter megadta. Köszönet érte mindhármuknak. A főispánnak nem köszöntünk még; sokat fog ő még tenni e megyéért, — minek köszönnök egyenként! Eljő ennek is az ideje; eljő az idő, fényesebb alkalom, midőn eléje járulunk, jelét adandó hálánknak. Készítettetni egy koszorút, minden egyes levélre vésetni minden egyes érdemét, ezt kell tenni akkoron a brassai magyarságnak.

De a miniszter elé járulni itt az idő. — Brassó megye magyarsága fejezze ki köszönetét, elismerését, háláját a miniszter iránt. Ne vegyen át egy ajándékot, oly szép ajándékot, mielőtt azt illő módon meg nem köszönte volna. Járuljon a miniszter elé egy küldöttséggel, egy felirattal, emlékalbumbal — mindegy, csakhogy tegyen valamit. Vegyünk példát másoktól. Mások egyik küldöttséget a másik

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Beke Márton.

„Várj, Sövényi Ilka!
Nem szeretsz te, ugy-e?
Majd eszedbe jutok,
Ha nem élek többé

S azt hallod, azt hallod,
Hogy szívem elnémult,
Az én szelid szívem.“

Beke Márton este
Igy sohajtott sirva. —

„Szép rokonom, Márton!
Az én halvány képem,
Sok álmatlan éjem
S az Isten az égből
Tanuim, hogy érted
Hervadok titokban;
S ha tied nem leszek,
Ah, lehullok őszszel!“

Igy zokog reszketve
A szép Málnás Julcsa;
De panaszát senki,
Senki sem hallotta. —

Három hónap telik,
S Beke Márton arca
Elfogy, mint a holdé.

Három hónap mulik,
S Málnás Julcsa képe
Halvány fehér rózsza.

Véres kardot hordnak
Hargita vidékén:
Hejh, nemeselek, lófők!
Ki megy Gyurgyevóba
Büszke félhold ellen? —

„Szállok én mint szélvész,
Vivok, mint a vércse,
S elvérem mint gerle!“

Hajh, te Beke Márton,
Be nehéz megválnod
Szerelmed honától! —

Előáll hajnalban
Tüsszögő mén, barna;
Szép apród, tejarcu
Fogja kantárszárát.

„Hű gyerek-apródom,
Szívesen kísérsz-e
Pejparipán engem
Messze Gyurgyevóba
Büszke félhold ellen?“

„Hogyne kísérnélek,
Jó uram, jó gazdám!“

Mennek, lovagolnak
Szép pejen, szép barnán
A nagy Havasalföld
Sáros, pusztasíkján
A magyar sereghez
Büszke félhold ellen.

Be szép, deli férfi! —
Mondták a menyecskék, —
S be csinos az apród,
Épen mint egy szép lány!

Gyurgyevó, Gyurgyevó,
Be piros a földed
Drága magyar vértől! —
Hajh! te Beke Márton,
Ugy szállsz, mint a szélvész
Menyörgős időben,

S harezolsz, mint a vércse,
Török sasok ellen!

Török sas, török kard
Nekisújt fejének, —
S most elvérzik vala
Márton, mint a gerle.
De elébe ugrat
Fürge, hű apróda
S felfogja a vágást
Bátor, hős szívével,
S lehanyatlik ottan.

„Oh, fiacskám, lelkem,
Nyisd meg egyszer ajkad
Édes búcsuszóra!“

„Nem vagyok fiacskád,
Hanem titkos babád,
A ki érted elhal,
S nevem: Málnás Julcsa!“

Baráczy Sándor.

Brassó- s néhány szomszédmegye kőzetei.

— Iskolák számára gyűjtötte s összeállította Hausmann W. —

(Folytatás.)

A kvarc a legkeményebb ásványok egyike, mert a hetedik keménységi fokot mutatja s mindazonáltal a föld némely részein mint kovács még folyékony állapotban is fordult elő, sőt még napjainkban is, a hol azután az állatok és növények szerves részeit áthatva,

azokat kavicscsá változtatta, hogy azok aczéllal szikrákat adnak. Különböző fémoxidosok által festve, a kvarc drágakővé válik. A legismertebb ezek közül a lilaszínű ametiszt s a piros carneol. A kvarc átlátszóan és színtelenül jegecedik, mint hegyi kristály, vagy hatlapú kettős piramis. A sötétben dörzsölve, erősen fénylő villamos fényt áraszt. A borszéki és bikszádi üvegutakban a kvarc nagy mennyiségben használtatik üveggyártásra.

5. Juramész. Tömör, meglehetősen kemény kőzet, mely mészföldön kívül gyakran agyag- és kovácsföldet is tartalmaz, a benne levő vasoxidos miatt gyakran rozsdásnak tűnik s felületén igen gyakran szürke lesz. A juramész a megye területén igen nagy mennyiségben fordul elő, a mennyiben a Bucsecs, Királykő, Schuller, Piatra mare s Feketehalmi-hegy s más hatalmas hegységek ezen mészből alkotvák. Nevét ezen kőzet a schweiczi Jura-alpoktól nyerte, a hol ez legelőször észleltetett és leíratott. Ezen mészen gyakran kőzetek fordulnak elő, melyek azonban csak ritkán ismerhetők fel tisztán. A juramész gyakorlati használata igen gyakori, minthogy tartós építőkövet nyújt is meglehetősen könnyen feldolgozható. Mészégetéshez ritkán használtatik, mert nehezen égethető. Brassó környékén nagyon használtatik utkavicsolásra.

6. Szarukő. Csaknem tisztán kavicsshomok-

után menesztenek kérni, s ha megkapták, a mit kértek, meg is köszönik.

Mi fáradság nélkül jutottunk hozzá, a sült galamb szánkba repült, — s még sem köszönök meg? Ez nem volna méltó Brassó megye lelkes magyarságához. Álljanak össze irányadó férfiak s találjanak modust, az ő érdekük leendő.

—y.

Kereskedelmi szerződésünk Romániával dolgot adott monarchiánk összes kereskedelmi kamaráinak. Legújabbban a brünni kereskedelmi és iparkamara foglalkozik a Romániával megkötendő szerződéssel. A kamara jelentése első sorban összegezi azon véleményeket, a melyek az egyes iparágaktól a kamara útján bekívántattak. A dolog érdemében a jelentés kiemeli, hogy a kamara teljesen magáévá teszi a szakvéleményekben kifejezett amaz óhajtást, hogy Romániával egy új, még pedig a legtöbb kedvezmény alapján álló szerződés kötéssék, a melynek azonban hosszabb időre kellene szólnia. A Romániának nyújtandó kedvezményeket illetően a kamara jelentése úgy nyilatkozik, hogy a marha-határzárt csak annyiban kellene fentartani, a mennyiben ezt az állategészségügy kívánja, a román gabna vámmentes behozatalát a brünni kamara monarchiánkra nézve nem tartja károsnak.

A francia-román vámkonfliktus. Románia, Franciaországgal szemben a vámkérdést illetően szilárd álláspontot óhajtott elfoglalni, s mint Párisból jelentik, a tárgyalások még folyton tartanak, csak hogy nem Románia megelégedésére. Franciaország ugyanis a visszatérési elvét alkalmazza s nagyon határozottan lépett, fel, minek folytán úgy látszik, Románia kényszerítve lesz a francia beviteli áruk vámtételeinek leszállítására.

Angol-orosz-afghán ügy. A Reuter-ügynökség jelenti Teheránból aug. 4-iki kelettel: Sarakhsból érkezett levelek szerint az afghán őrseget Zulfikarban szaporították. Minthogy az a hír keringett, hogy az afghán csapatokat Pendsek közelében összpontosítják, Pendsebe az oroszok csapaterősítéseket küldöttek.

Az angol felsőházban Salisbury igen fontos nyilatkozatokat tett. E nyilatkozatok — kapcsolatban azzal a hírrel, hogy az oroszok Pendsebe csapaterősítéseket küldtek, mire viszont a Zulfikar szorosban az afghán őrseget is megszorították — bizonyára nyugtalanító hatást fognak gyakorolni; mert kettő az angol kormányelnök beszédéből világosan kiérthető: az, hogy a viszony igen feszült Anglia és Oroszország közt, s hogy Anglia erősen készül a háborúra.

Kül- és belföldi román lapszemle.

Mikor én azon sorokat, a melyeket mindjárt itt leírok, a bukaresti „Telegraphulu” egyik legújabb vezércikkében megpillantottam, rögtön dörgölni kezdtem szemeimet, hogy jobban lássak, s hogy meggyőződjem, vajjon igazán román lapból olvasom-e azokat. Nem kételkedtem, mert ott áll a fekete a fehéren és sietnem kell, hogy t. olvasóim kívánságát kielégíthessem. Az idézett lap Románia népoktatási ügyéről írt vezércikkében megdöbbenve áll meg azon adatoknál, melyek főleg a leánygyermekre vonatkoznak s melyekért első sorban a szülők, aztán a tanfelügyelőket mosdatja, hogy nem kényszerítették iskolába járni a leánygyermekeket.

ból áll, vasoxydul által gyakran piros-, barnára, sőt zöldre is festve. A szarukó nagyon merev és szálkás, nagyon nehezen feldolgozható s ezért ritkán is jó alkalmazásba. Mint ér vonul el mészhegyekben, nevezetesen a Schulleren, de különösen nagy mennyiségben a Csukáson.

7. Holbach-i kőszén. Ezen szén képződési idejére nézve Lias-korból való. Újabb idő óta több vállalkozó bányászatilag ásatja s kereskedelembe hozza. Nagyjából gépeknél jó szolgálatot tesz; fűtőereje sokkal nagyobb a száraz tölgyfaénál.

8. Keresztényfalvi tűzmentes agyag. Ezen agyag kiváló előnyei folytán újabb időben igen sokféleképp használtatik, sőt edények, tányérok, talak stb. előállítására, valamint vízvezeték-csővekre s kemencze-kirakó téglákra is. Égetve nagyon szép fehér.

9. Keresztényfalvi homokkő. Ezen kemény kavicsos homokkő — tartozik a Lias-képződményhez, nagyon keresett anyag tűzmentességénél fogva kohókra s nyeretik a Keresztényfalván lévő kőbányából.

10. Garcsinvölgyi agyagpala. Ezen agyagpalák nagy kiterjedésben vonulnak el a megye területén, délnek s keletnek s egész Moldováig terjednek. Ezen kőzetnem ugyanazon lelhelyen a legvékonyabb palától a legvastagabb rétegekig fordul elő s sötétszürke színű világos homoksárgába csap át. Mé-

»Legyünk ebben a tekintetben olyan szigorúak, mint a Kárpátokon túli községi hatóságok, a hol a falusi leánykák, a hol román falusi iskolák vannak, ép olyan jól írnak, olvasnak, mint nálunk a városi elemi iskolába járó fiugyermekek.«

Ezt természetesen nem vette át még eddig a »Gazeta«, sem a »Tribuna«, pedig meg-szívelhetnék ők is az ilyen megjegyzéseket. Már ha átvesszik, ha nem vesszik: mi legalább tudomásul vesszük Románia egyik kormánypárti napilapjának azt az elismerő megjegyzését, hogy nálunk a falusi román leánygyermek jobban tudnak írni, olvasni, mint a független Romániában a városi román fiugyermekek. Igaz, hogy a »Telegraphul« is oda veti, hogy a hol román falusi iskolák vannak. Ez alatt azt is értetjük, hogy olyan románajku községek is vannak, melyekben nincsenek iskolák, mert a magyar kormány nem engedi meg román iskolák állítását. Az ilyen hamis információt a romániai lapok az erdélyi román lapokból merítik, kik elég lelkiismeretlenek ilyen alaptalan tudósításokkal félrevezetni a romániai atyafiakat, valószínűleg azért, hogy maguk iránt részvétre indítsák őket, s hogy közeledést a két ország lakói között ne lássanak. Azonban a ferdítés, a tévútra vezetés is csak egy ideig-óráig tart.

Épen most olvasom a »Gazeta« mai 164-ik számában: »Minthogy mi nemzeti értelmi fejlődésünkben most — (értsd: míg a magyarok uralkodnak,) annyira zsihasztva vagyunk, hogy még saját pénzünkön sem engedik meg, hogy közmívelődési intézeteket emeljünk: jó, hogy gyűjtjük a hiányzó anyagot, melyet más kedvezőbb időben, (értsd: mikor a magyarok megbuknak,) mívelődésünk kíváncsi és érdekéhez képest rendelkezhetünk.« Ez a t. levelező t. i. Nagy-Ilváról egy román takarékpénztár megalakulását jelezvén, oda lyukad ki, hogy a tak. pénztár a románok között már még arra is jó, hogy más kedvezőbb időre gyűjtsek össze a hiányzó anyagot. Ez aztán igazán dobbal fogja a verebet!

Azt látjuk, hogy a románok által nagyobb számmal lakott vidékeken gomba-módra kezdenek teremni. napjainkban a takarékpénztárak és ez igen helyes; de azt csak most tudtuk meg, hogy ezeknek célja: pénzt gyűjteni más jobb időkre, mert most a magyarok nem engedik, hogy közmívelődési intézeteket állítsanak. Na erre a tudós levelezőre is elmondhatja a náció: Uram őrizd meg jó barátaitól, ellenségeimtől majd magam is megvédelmezem magamat: — Elég nekünk annyit tudni, hogy mire gyűjtik a románok a takarékpénztárakban a pénzt, és hogy miért nem építenek napjainkban iskolákat. Azért, mert nem engedik a magyarok.

Hogyan mondá közelebb a »Nemzet«? Így: Van-e még a földön egy ország, mely ellen saját fiait izgatnak, árulnak, melyet kisebbnek és gyaláznak, hitelét, jó hírnevét aláadni igyekeznek? Ilyen csak egy van: Magyarország az. Az is igaz, hogy Historicus ezt a szász izgatóról szólva, mondotta, hanem a példabeszéd szerint: komám uramnak azért mondják, hogy komámasszony is értsen belőle.

Ugyan ebben a számban a »Gazeta« a »Magyar Polgár«-nak felelvén a román néptanítók ismeretes ügyében, ezt írja: »Felekezeti iskolai hatóságaink kötelessége hiven öröközni egyházi és iskolai intézményeink felett s meg nem engedni a miniszter befolyását iskolai ügyeinkbe, a hol a törvény nem ad neki semmi jogot.« A »Gaz.« szerint az 1868. évi 36. t.-cz. 138. §-át helytelenül idézte a »M. Polgár«, mert az a felekezeti tanítókra nem vonatkozik. Az ilyen ügyet azonban hírlapok polemiái soha el nem intéznek s így nem is untatom vele az olvasót.

Sokkal érdekesebb az, a mit a »Tribuna« ír Grama János a Dridifi (Fogarasmegye) gör. kel. lelkészről ír annak alkalmából, hogy elfogadott 100 frt államségélyt, a »Tribuna« és »Gazeta« szerint 100 frt császári kegyet. A mit nem tudott a világ a 100 frt császári kegy elfogadása előtt, most már tudja.

»Nevezett Grama János egy szimpla ember, alig tudja leírni nevét, egy egyszerű falusi paraszttól nem

tudod megkülönböztetni, ha csak nem rendesen borzas szakállal; ott találd az utmenti korcsmában, bármikor haladnál ott el, felekezeti iskola ott csak névleg van s mint pap a község határán tul sem ismeretes. Épen most értesültem, hogy lopás vagy csalás miatt vizsgálat alatt van és Brassóba van idézve nyilvános tárgyalásra.«

Ha kérdezed t. olvasó, hogy miért van így pellen-gérre állítva román lapban egy gör. kel. román pap? A felelet ez: »Mert elfogadott 100 frt államségélyt, vagy szerinte, császári kegyet (milá impáratésca.) Erre is elmondhatja a szegény pap: Dómne miluesce! Czenkalji.

Főreáliskola Brassóban.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter ur f. évi július hó 15-én 26,745. szám alatt kelt rendeletével Brassóban, tekintettel a város ipari és kereskedelmi fontosságára, főreáliskolát állított fel.

Az új főreáliskola f. évi szeptember 1-én nyit-tatik meg, és pedig egyelőre az első és az ötödik osztály, minden következő tanévben pedig a folytatólagos két osztály, úgy hogy az intézet négy év alatt lesz teljessé.

A beiratások augusztus hó 30-án és 31-én esz-közöltetnek az iskolának később meghatározandó helyi-ségeiben.

A felvételre nézve a középiskolai rendtartás követ-kezőkép intézkedik.

»A középiskola első osztályába szabályszerűen csak oly tanuló léphet, ki a 9 évet betöltötte s 12 év-nél nem idősebb mely körülmény keresztlevél, illetőleg hiteles születési bizonyítvány alapján igazolandó. Tizen-két évnél idősebb fiu felvétele fölött a tanártestület ha-tároz. Ismereteinek mértékére nézve megkövetelendő, hogy a népiskola negyedik osztályának tananyagában kellő jártassággal bírjon, ez ismereteit fölvételi vizsga-láttal igazolja.

A felsőbb osztályokba való fölvétel a megelőző osztálynak sikeres végeztétől függ, és vagy arról ta-nuskodó nyilvános iskolai okmányok alapján történik.

Az első osztályba jelentkező tanulók, nem fizet-nek a fölvételi vizsgálatért külön díjat.

Díjak: Minden az intézetbe lépő tanuló egyszer mindenkor 2 frt 10 kr beiratási díjat fizet; ezen-felül évente 1 frt a könyvtarra és 50 kr nyugtatrá-nyokra fizetendő. A tulajdonképeni tandíj nagysága csak ezután fog még meghatározatni, megjegyeztetik azonban addig is, hogy a tandíj minden kezdődő félév első két havában előre fizetendő. Az egész tandíj, nagy felének fizetésétől felmenthetők azon tanulók, kik sze-génységük kellő igazolása mellett erkölcsben és elő-menetelben megfelelnek.

A tandíj mentesség elnyerése végett kérvény nyújtandó be az iskola igazgatóságához, melyhez az utolsó félévre vonatkozó iskolai és vagyoni viszonyok-ról szóló községi bizonyítvány csatolandó.

A kérvény a tanév, illetőleg a második félév első hónapjában beadandó.

Minden részletesebb felvilágosítással az igazgató maga szolgál, ki a hivatalos helyiségek megnyitását naponta 11 és 12 óra között jelen lakásán (Nagy-utca Montaldo-féle ház I-ső emelet 3-ik ajtó) találhatók.

Brassó, 1885-ik évi augusztus hó 8-án.

A brassói m. kir. főreáliskola igazgatósága.

A »Landtag.«

— Ott hagyták: Szebent, mint szent Pál az oláhokat. —

Hétfalu, 1885. július 30.

Minő óriási öröme volt a brassó megyei tizfalusi magyarságnak ezelőtt huszonkét évvel, csak azok tudják, kik látták lengeni Hosszufalu utcáin Korodi Pál apáczai lelkész, a jelenlegi brassói szász gymnáziumi direktor édes atyja zászlóját e felirattal:

»Gróf Mikes Benedek a mi követünk, Benne van minden reményünk!«

1863-ban volt az. Akkor nem kellett Hermányba vándorolnunk s Ujfalut, Krizbát, Apáczát ellenfelünk táborába szakítva s megsemmisítve látnunk. Az a győzelmünk felért Nagy-Szeben 1849. évi bevételével.

Nem azért volt örömünk oly óriási, hogy Mikes Benedek követünk az erdélyi magyar képviselőkkel, arra a hires »Landtagra« mehet, hanem azért, mert nemzetünk jobbjainak alkalom nyílt hazánk ezredéves jogait védelmezni azokkal szemben, kik szabadságunk, önállóságunk elvesztését hirdették.

Nagy kár, hogy az akkori választási mozgalom egyes jeleseit nem örökhittük meg fényképekben. Az első fénykép mutathatna a tizfalusi küldöttséget a bodolai kastélyban gróf Mikes Benedek előtt, ki fogadó beszédében könnyet ejtve mondá: »Nem saját érdemem irányítá figyelmüket személyem felé, hanem rodostói Mikes Kelemen rokonom iránti hazafias kegyeletök.« A másik fénykép megörökhette volna a gróf bécsi kocsija hátsó bal kerekének kiesését, mely szerencsés

szerencsétlenség anyagot nyújtott egyik pohárköszöntőnek: „Adja isten, hogy honatyáink oly hamar jó utba terehjenek alkotmányunk szekerét, mely jelenleg le van tánczolva, mint az a bodolai kovács helyre igazítja a kiszottyant kereket!”

Egy harmadik fénykép ábrázolhatná a zajzoni áldozást, hol a nemes gróf, éltetve a brassómezei választókat, száz forintot tesz le a haza oltárára, a faragó-iskola javára. A negyedik fényképben együtt láthatók mindazon bátor magyar képviselőket, kik bátran, mint Luther, mondák ki az örök igazat s ott hagyták Nagy-Szeben, mint szent Pál az oláhokat.

„Brassó” lapunk tisztelt olvasói közül lehetnek egyesek, kik még nem olvasták azt az örökre emlékeztető memorandumot, mely a szász és oláh képviselőket megdöbbené és azt a „Landtagot” csakhamar el is temeté, de egyszersmind dicsőn egyengeté az utat ezredévis alkotmányunk helyreállítására.

E memorandum megérdemli, hogy 100—300 példányban kinyomassék és keretbe téve a magyar házak díszére szolgáljon.

Csukási.

Méltóságos királyi főkörmányszéki ideiglenes tanácsos és ideiglenes országgyűlési elnök ur!

Mélyen át vagyunk hatva azon kérések nagyszerű fontosságától, melyeknek megoldása az egybehívott országgyűlés tárgyául van kijelölve.

Ezek között kétségen kívül különös figyelmet érdemelnek azok, melyek az ország különböző nemzetiségeinek a haza és egymás iránt való viszonyai megállítását tárgyzák. Mi őszintén óhajtjuk, hogy a hazánkban lévő minden egyes nemzetiség és ezek között a románoknak is nemzeti, vallásos egyenjogúsága kimondassék és biztosíttassék. Hogy ez a haza egységének és felsőbbségének lelkiismeretes fenntartásával és törvényes uton megtörténjék, ezt mi annál inkább akarjuk, mert legfőbb óhajításunk, hogy a haza kebelében oly hosszasan nélkülözött egyetértés helyre álljon, hogy a haza minden ajku és felekezeti polgárai akarata és ereje a közboldogság előmozdítására megnyeressék.

Mi a fennebb említett nagyszerű megoldásokat hazánk alkotmányos szabadsága feláldozása nélkül nemcsak lehetségesnek gondoljuk, de sőt alkotmányos szabadságunk fenmaradását tartjuk azon egyedüli sikeres módnak, melynek alkalmazása mellett a már említett nemzetiségi és más nagyfotosságu kérdéseknek ugy megoldása, mint biztosítás történhetik.

Alkotmányunk ezredévis alapjaival együtt több oly intézmények, jogok és törvények szállottak át az újabb idők, melyeknek törvényes uton való változtatása, másokkal való felcserélése vagy teljesen eltörlése szükséges, ezt senki inkább nem hiszi és tudja mint mi, de ép oly erősen meg vagyunk győződve, hogy a változtatást igénylő intézmények, jogok és törvényekkel együtt alkotmányunk alapjait rendíteni meg, vagy épen forgatni fel a legveszélyesebb eljárás volna. Ez alapok, bármely szabadalom nélkülözhetlen biztosítékát alkotják, ez alapok és csakis ezek képesek arra, hogy reájok az alkotmányos szabadság, a nemzeti, vallásos és egyéni jogegyenlőség építvényét feltehessük. Mi csupán a fennebbi megoldást tartjuk jogosnak, ille domosnak és üdvösnek, ellenkező megoldás meggyőződésünk szerint sem nekünk, sem másoknak nem áll jogában.

Hazánk alkotmánya és törvényei ellen vételnék, ha egy oly országgyűlésben foglalnánk helyet, mely alkotmányunk tetemes sérelmeivel jött létre, melyről hazánk képviselettel felruházott legtöbb testülete ily értelemben nyilatkozott; alkotmányos szabadságunk megsértését tetéznők, ha a szőnyegen álló nagyfotosságu kérdések olyszerű megoldásában, mely fennebb indokolt meggyőződésünkkel homlokegyenest ellenkezik, vennénk részt.

Teljes tisztelettel kérjük Méltóságodat, méltóztatásod fennebbi nyilatkozatunkat, mint az országgyűléstől elmaradás indokait, maga valóságában az országgyűlésnek tudtára adni, kik változatlanul maradtunk

Nagy-Szeben, július 22-ik napján 1863. évben.

Méltóságodnak elkötelezett szolgálai:

Haynald Lajos erdélyi püspök, kir. hivatalos.
Bodola Sámuel, ref. püsp. Kriza János, unit. p.
Ugron István, kir. hiv. Id. gr. Toroczka Miklós, kir. hiv.
Gróf Teleki Sámuel, kir. h. Simon Elek, kir. h.
Idősb. gróf Bethlen Gábor, Felső-Fehérmegye követe.
Ifj. br. Kemény István, Alsó-Fehérm. köv.
Gr. Mikes Benedek, Brassóvidék követe.
Id. gr. Bethlen János, Ugron Lázár, Dániel Gábor, Udvarhelyszék követei.
Gr. Mikó Imre, gr. Kálnoky Dénes, Thury Gergely, Háromszék követei.
Mikó Mihály, Alsik, Mihály Gergely, Felesik k.
Kebelci Nagy Samu, gróf Rhédei István, Marosszék követei.
Béldy Gergely, Gál Miklós, Aranyos szék köv.
Gróf Mikes János, Bárány Kemény Ferencz, Kolozsvár városa követei.
Gróf Teleki Domokos, Bárány Bányfi Albert, Maros-Vásárhely város követei.

Veszely Károly, br. Kemény Gábor, K.-Fehérvár v. k.
Simai Gergely, Gajzágó Salamon, Sz.-Ujvár v. k.
Gr. Bethlen Farkas, Csiki István, Erzsébetváros k.
Szilvási Miklós, Abrudbánya, Timár Károly, Vizakna,
Gr. Kálnoky Pál, K.-Vásárhely, Fejér János, Bereczk,
Br. Szentkereszty Zsiga, Sepső-Szentgyörgy város,
Boér János, Sz.-Udvarhely, Geczó János, Cs.-Szereda,
Br. Bányfi Dániel, Szék, Berde Mózs, Illyefalva,
Gr. Bányfi Béla, Kolozsvár városok követei.
Gál János, a két Oláhfalva egyesült közönség követe.
Veér Farkas, Deés, Sándor Elek, N.-Enyed,
Bodola János, Déva, Ebergényi Mózes, Verespatak,
Ferenczi György, Gy.-Sztmiklós, Tisza László, Torda,
Zeyk Károly, Bányfi-Hunyad városok követei.

Ezen okmány hitelességét igazolja következő hitelesítés:
Mi alólírtak a fennebbi okmányt átolvasva, azt minden szavaiban az eredetihez hasonlóan találtuk.
Nagy-Szeben, 1863. július 22-én.

Gr. Kálnoky Pál, Br. Szentkereszty Zsiga,
K.-Vásárhely város követe. S.-Szentgyörgy város követe.

Tanügy.

Brassómezei tanügye.

(Vége.)

Magyar nyelv tanítása.

A magyarnyelv tanítása a nem magyar ajku népisiskolákba legkisebb ellenvetés nélkül bevitetett és tanított. Különbség az ág. ev. németajkú és a gör.-keleti románajku iskolák között azonban az, hogy az ág. ev. elemi iskolákban a magyarnyelv tanítását csak az ötödik korosztályban kezdik, tehát midőn a gyermek már 10-ik évét betöltötte, míg a gör.-keleti elemi iskolákban már a második korosztályban elkezdik; tehát midőn a gyermek hetedik évét töltötte be. Ennek természetes következménye, hogy a gör.-keleti elemi iskolákban mindenütt nagyobb sikerrel tanított az állam nyelve. Hozzájárul ehhez még az a körülmény is, hogy a gör.-keleti iskolák a Putnok-féle nyelvtanban kitűnő kézikönyvet bírnak, míg az ág. ev. iskolák a Rozsday-féle használják, mely a Putnok-féleval nem állja ki a versenyt. Olyan tantervekben kik a magyar nyelvet tanítani képesek, nincsen hiány, mert a megye területén létező 13 szász községben összesen 29 olyan ág. ev. néptanító van, kik a magyar nyelvből négy év alatt maguknak képesítő oklevelet szereztek, u. m. 11 jeles, 10 jó és 8 elégséges oklevelet. A Brassó városban létező 6 ág. ev. elemi iskolában pedig a magyar nyelvből 11 képesített tanító felett rendelkezik az iskolákat fenntartó felekezeti, kik közül 6 jeles, 4 jó és 1 elégséges osztályzattal van képesítve. E szerint Brassó megyében és Brassó városban ág. ev. németajku egyházak által fenntartott elemi iskolákban a magyarnyelvből 40 tanító van képesítve, még pedig: 17 jeles, 14 jó és 9 elégséges osztályzattal, tehát tanítókban nincs hiány. Erre is megtették a szükséges intézkedések, s ez valóban szükséges is volt, mert ez ideig pl. itt Brassóban a bologrási egy tanítóval bíró két korosztály, a bolonyai két tanítóval bíró négy korosztály vegyes ág. ev. elemi iskolákban a magyar nyelv egyáltalában nem tanított. Kivételt csak az ó brassói ág. ev. négy tanítóval bíró elemi iskola tesz, a hol a magyar nyelv a 3-ik korosztálytól kezdve szép sikerrel tanítatik. —

Tornászati.

Az áll. és községi népisiskola felsőbb és az ismétlődő iskola 3 fuosztályaiban, a brassói áll. polg. fiu- és a hosszafalusi áll. f. faragó népisiskolában az 1884/5-ik tanévben kezdetét vette a katonai gyakorlatok tanítása a fapuskákkal. Négy falu tanulói a csernátfalusi piacon, 3 falu tanulói a zajzoni fürdő sétaterén a brassói áll. polg. isk. növendékei a bolonyai áll. elemi iskola udvarán nyilvános és közfigyelmet gerjesztő vizsgát tettek le a katonai gyakorlatokból, melyeknek életbeléptetése a felekezeti iskolákban is igen szükséges lévén, tanfelügyelő e célból az egyház-iskolai hatóságokat meg fogja keresni.

Ujabb tanszerek.

Az áll. és községi iskolák számára a megye határán és ennek közelében előforduló közetekből egy-egy csinos gyűjtemény szereztetett be az ahhoz szükséges leírással, mely ki fog nyomtatni és az iskoláknak meg fog küldetni. Ilyen gyűjteményekre a felekezeti iskoláknak is nagy szüksége van s a beszerzés iránt az egyházhatóságok meg fognak tanfelügyelő által kerestetni.

Munkába van véve a megye területén előforduló kerti, mezei és erdei összes magvak beszerzése és népisiskolák számára a szükséges leírással.

A brassómezei hivatalos tantestület a megye földrajzának megírására bizottságot küldött ki.

Iskolai takarékpénztárak.

Az iskolai takarékpénztárak 1879/80 óta az állami és községi iskolákban sikerrel működtek a letűnt évben is.

Női kézimunka-tanítás.

Kitűnő eredmény érte el a női kézi munka tanításában a brassói áll. elemi és polgári leány iskolákban, a brassói belvárosi ág. ev. leány iskolában, a brassai gör.-kel. el. l. iskolában. A brassói róm. kath. elemi iskolában a női kézimunka tanítása csak ebben az évben vette kezdetét. A községekben is szintén nagy lendületet vett az áll. községi és több felekezeti iskolában a női kézimunka tanítása, melyek közül ki-tüntek: a feketehalmi ág. ev., a tatrangi, pütkerezi áll., a zajzoni, hosszafalusi és krizbai községi iskolák.

Iparos-tanonezsi iskolák.

Az iparos tanonezsi iskolák kitűnő lendületet vettek az új ipartörvény életbe léptetése által Brassó város területén.

Ilyen iskola három volt, u. m. az állami, a non-confessionált és a gr.-keleti, mely utóbbi azonban nincs törvényszerűleg szervezve, de a szervezés munkálataiban véve. Az állami ipariskola évi értesítőt adott ki, a nonconf. ipariskoláé is saját alatt van, melyekből ki fog tűnni ezen iskolák öröndetes fellendülése. A községekben az iparos tanonezsek az ismétlődő iskolák látogatására utasítottak.

Koós Ferencz,
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Fürdői levél.

Zajzon, 1885. augusztus 4.

A zajzoni regényes, de nem eléggé híres fürdőnek ez idén meglehetősen szamu látogatói voltak, a mit nem annyira a kényelmes berendezésnek, mint a fürdő kedves fekvésének és egészséges, tiszta levegőjének köszönhetünk.

A közel mult esős napok a vendégeket annyira megijesztették, hogy nagyobb része már a déli irányt akarta követni; de részben a vidékiek biztatása, részben a remény visszatartották, s a felderült napok a várakozást teljesen kielégítették.

Fürdőhelységünket szép vasárnap délutánunkint a vidék intelligenciája nagy számmal szokta látogatni s ezek nagyobb része magyar; az állandó vendégek közt kevesebb van ilyen.

A közelmult vasárnap a zajzoni sétatér egy szép látványosságnak volt színhelye. Ugyanis egyik-egyik derék magyarnő vendégünk egy igen szép eszméjét valósította meg, mi által hazaszeretetének s ezzel kapcsolatban áldozatkészségének fényes jelét adta, mit e helyen elhallgatnom nem szabad.

Nevezett eszme: a zajzoni áll. óvoda felszerelése pénzügyítés. Ez eszme megvalósult, mert ma a zajzoni áll. óvodának 28 frtnyi készpénze van.

Lássuk, miképen gyűlt be ez összeg?

Özv. Strabergné szül. Neda Terka ő nagysága ezen szép eszme kezdeményezője, saját költségén egy csomó virágot szerzett be s azokat kis csokrokba kötötte, aztán Stark Jánosné óvónővel felöltözték csángó-menyecske ruhába. Nem is mondom, milyen szépen néztek ki, mert azt elképzelheti az olvasó, hogy szép nők a csángó festői ruhában nagyszerűen néznek ki; s a virágokat tálczára téve, árulták.

A virágcsokroknak nem volt szabott ára, hanem minden alku nélkül kifizették azok darabját 10 kr, 20 krral s 1 frtjával, — kiki a hogy akart a szép nők előtt brillirozni. Akadt egy, a ki nem értve a célzt, a virágokért visszautasította, de másnap, hogy megtudta tévedését, bocsánatot kért, s két frttal járult a célhoz.

Az idegen vendégek igen szép jelét adták a jótékonyág iránti nemes érzületüknek, csak egy pár román fizetett e szavakkal: „Nu am parale.”

Nem mulaszthatjuk el szívélyes köszönetünket a nemes adakozóknak az óvoda-ügy érdekében hozott áldozatukért e helyen nyilvánítani; legfőbb köszönetünk azonban a kedves fáradozókat illeti, kik legszebb jutalmukat lelendik abban, ha fáradozásaik eredménye a kisdetek lelkében méltó gyümölcsöket fog teremni.

Adjon az ég sok ilyen honleányt a magyar haza s a magyar tanügy számára!

—y.

A közönség köréből. *)

Egy kis helyreigazítás.

Tisztelt szerkesztő ur! Becses lapja 85-ik számában „Rejtélyes halál” cím alatt Kondor Ferenczné hirtelen halálára vonatkozólag egy közlemény jelent meg, melyben igénytelen nevem is fel van említve, még pedig nem jóakaratulag.

Ez nem lenne elég ok nyilatkozatra, de elég az, hogy ama közleményben a személyemre vonatkozó passzusok egészen tévesek. Ez alapon s a tisztelt szerkesztő ur loyálisában bízva, kérem és remélem az alábbi helyreigazító soroknak késedelem nélkül való közreadását:

1. Nem voltam házi orvos — mint a közlemény mondja — hanem a férj felkérésére csak meglátogattam és megvizsgálni óhajtottam a beteget, a mit azonban ez meg nem engedett.

2. Nekem arról, hogy a beteg áldott állapotban volt és van, hírből vagy szemléteből — ismeretségi útján — sem volt tudomásom, mivel én nem is vagyok földvári lakos. A vizsgálat pedig, mint elébb említém, nem terjedhetett ki azon testrészekre, melyek szemlélete erről meggyőzhetett volna. Erőszakos abortusra következtetni pedig nekem okom nem lehetett, ha tudtam volna is ennek lehetőségét.

3. A bonczolást nem elleneztem, mert nem is ellenezhettem annál fogva, mivel arról nem is tudtam

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerk.

semmit, egészen annak befejezéséig, a mire én odaérkeztem. De nem ellenkeztem volna, ha tudok róla azért is, mert a férjnek, ki a halál hírt velem közlé magam ajánltam azt.

4. A közlemény azt állítja, hogy én határozottan typhust, a törvényszéki orvosok pedig más bűntetendő cselekményt konstataáltak. Ha igaz volna is ez, nem lenne csoda, mert én egy titkolódzó élő lényt, ők pedig egy nyílt beszédes hullátszemlélték meg. De nem igaz. Én más adatok s körülmények ismerete hiányában az obszervált symptomák összességéből való következtetésre voltam utalva, s feltételesem typhust konstataáltam egy további alaposabb vizsgálatig, a mi, fájdalom, be nem kövekezhett. A vérszegénység, ha observálható lett volna is, nem zárja ki elvben a typhus lehetőségét.

5. Ezek alapján a közlemény azon tendenciózsusnak látszó állítása, mintha a diagnózisra nézve, köztem és a törvényszéki orvosok közt elvi eltérés forogna fenn, s mintha a bonczolást én ellenezni kívántam volna, azt akarja elérni, hogy az én orvosi reputációm kompromittáltassék, és hogy azon gyanu háruljon reám, mintha a bonczolás s ez által a valódi tényállás felderítése érdekében ellen lett volna; ha, mondom, e föltevés, mely a közleményből kiolvasható alap, akkor a konpromisszió ellen önbecsérzetem s az ál-

lásámhoz fűzött bízalom nevében tiltakozom; az érdek gyanuját pedig az igazság s a kötelesség nevében viszszautasítom.*)

Höltövény, 1885. augusztus 5.

Dr. Debitzky István.

Helyi és vidéki hírek.

A városi regálék egy része, t. i. az italmérési jogok tegnapelőttek lettek a legtöbbet ígérőnek hasznosbérbe adva. A bérletekre körülbelül 100 ajánlat tétetett és az eredmény az lett, hogy az italmérési jogért a legközelebbi 6 évben évenként majdnem 10.000 frttal többet veszünk be, mint az elmúlt 6 évben. Nevezetesen, hogy a szeszgyárakat privát vállalkozók egészen kiszorították. Így Popp G. B. vette ki Hétfaluban és Zernesten az italmérést, Törösvár vidékéről pedig a Czell-czég lett kiszorítva Puskariu ügyvéd és társai által.

*) Tudósítónk az adatokat hiteles kuforrások után közlé velünk. Miután pedig célunk nem vala az általunk nem ismert orvos urat kompromittálni, sem pedig holmi érdekgyanút keltetni, tudósítónk információijához ragaszkodtunk. Ha a hiteles kuforrás téves, akkor igazoló orvos ur minden bizonynyal rehabilitálva van nyilatkozata által, de nélkül is. Szerk.

Polgár Károly társulata nem holnap, hanem 11. én kezd meg az előadásokat, kerülvén színre első debüt-képen „Rip van Winkle” jeles operette, mely kitűnő zenemű a brassói magyar közönség előtt mindig nagy vonzerővel bírt. Hogy Polgár Károly ur társulatát nem ma mutatja be, annak oka abban keresendő, hogy utolsó időben valami „Jáni-Borsodi féle ember” volt Brassón, ki Polgár tudósításai szerint már 9-én ide akart érkezni társulatával. Polgár nem lévén toladó fráter, bevárta a következményeket és midőn most hallá, hogy az illető hollandi módon tovább vitte szürét, hozza társulatát és a brassói magyar közönség — de a más nemzetiségű lakosok is élvezetes estéknek néznek elébe. Polgár társulata most Előpatakon van és a fürdővendégek osztatlan tetszésében részesül. Csik-Szeredából plane el nem akarták a társulatot bocsátani. Egyébiránt, mi legjobban ismerjük Brassón a társulatot és így tehát nem szükséges még reklámokba bocsátkozni.

Ira Paina, a világhírű lövő, hír szerint a jövő héten Brassóban fogja páratlan ügyességét, neje segédkezővel bemutatni.

Felelős szerkesztő: Szterényi József.

Kiadótulajdonos: Alexi könyvnyomdája.

HIRDETMÉNYEK.

Arverési hirdetmény.

Alföltött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a brassói kelt végrehajtást rendelő végzése folytán Binder Julianna javára Binder Henrich ellen 1200 frt tőke, ennek 1882. év július hó 15 napjától számától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 21 frt 10 kr perköltségekvetelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1008 frt 55 kr-ra becsült ingóságok u. m. többnemű órákészek, nyíl-város árverés utján elfognak adni.

Mely árverésnek a 5300—1885. sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Brassó város, széles-utca 540. sz. a. és fekete-utca, 366. sz. a. leendő eszközlésére 1885-ik évi augusztus hó 10-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül tűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverés, az 1881-ik évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adni, a netalán elsőbbségi igénylők pedig felhivatnak, miszerint jogaikat az említett t.-cz. 111. és 112. §-a alapján árverés megkezdéséig érvényesítsék.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881-ik évi LX. t.-cz. 108. §-a szerint fizetendő.

Kelt Brassóban, 1885 évi aug. 1-én. Boros Zsigmond. kir. bírósági végrehajtó.

Eladó ház Tusnádon!
Tusnád fürdön a 23-ik számú ház,
hét emeleti szobával,
gyönyörű fekvésű helyen, mely még üres telekkel is bir — s biztos jövedelmet hajt,
igen jutányos áron eladó,
minthogy a tulajdonos igen messze lakik.
Tudakozódhatni ugyanott.

Magy. kir. államvasutak.

16492/1885.

Königl. ung. Staatsbahnen.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága alábbi talpfa-váltó és külön talpfa szükségletét 3 évre biztosítani szándékozik.

A szükséglet a következő:

ÖAuffert-schreibung.

Die Direktion der königl. ung. Statäbahnen beabsichtigt den nachstehenden Bedarf an Schwellen, Steichen und extra Schwellen für 3 Jahre sicher zu stellen.

Der Bedarf ist folgender:

		Evenkinti szükséglet — Jährlicher Bedarf							
Mely üzletvezetőség részére	években 1886, 1887, 1878 für die Jahre	I.		II.		III.		I. II. III.	
		r e n d ű — R a n g e s							
		bikkfa Buchen	t ö l g y f a — E i c h e n						
		közbelső Mittel	csatló Stoss	közbelső Mittel	csatló Stoss	közbelső Mittel	csatló Stoss	közbelső Mittel	valtó és k. tálpfa Steich. u. Schwell.
Für die Betriebsleitung		talpfa, darab Schwellen Stück						Kubikmeter kubikméter	
Budapest	pro Jahr		5000	32000					220
Losonez			4000	24000	3000	20000	1200	3800	216
Miskolcz			6000	22000	800	5500			310
Szolnok		160000	8000	25000	300	1500			234
Kolozsvár Klausenburg			9000	36000					204
Arad			8000	17000					209
Szabadka Maria-Theresiopel			4000	17000					86
Zágráb Agram			6000	37000	4400	18000			221
Ennélfogva pályafentartási célokra egy évre Daher für ein Jahr		160000	50000	210000	8500	45000	1200	3800	1700
Uj építkezésekre 1886-ra	a központi hálózat részére für das Central-Netz			64500					1170
Für Neubauten pro 1886.	a déli vonalak részére für die südlichen Linien			37000					306

Az ajánlatok f. 1885. é. szeptember hó 15-éig az anyag és leltár kezelési szakosztálynál benyújtandók, a bántapénz pedig szept. 14-ig leteendő.

A közelebbi határozmányok, valamint a szállítási feltételek a fennebb érintett szakosztálynál és valamennyi üzletvezetőségénél megtekinthetők vagy az előbbentől megszereshetők.

Budapest, 1885. augusztus hóban.

(183) 1 - 3

Az igazgatóság.

Die Offerte sind bis 15. September 1885. bei der Material- und Inventarverwaltungs-Sektion einzureichen und die Badien bis 14. September zu erlegen.

Die näheren Bestimmungen, sowie die Lieferungsbedingungen sind bei der genannten Sektion — sowie bei sämtlichen Betriebsleitungen einzufehen oder von der Ersteren zu ziehen. —

Budapest, im Monate August 1885.

Die Direktion.

Brassó, ALEXI könyvnyomdája

(156) 7—

Egy szép nagy bolthelyiség
a főpiacra, Lensor 26. szám alatt, valamint egy a a főterre néző lakás a második emeleten azonnal kiadó.

Bővebbet ugyanott az első emeleten.

NEIDLINGER G.
BRASSÓ, nagy-utca 492. szám a.

NEIDLINGER G.
BRASSÓ, nagy-utca 492. szám a.

Házi használatra, fehérnemű-varásra.

valamint

szabók, cipészek, kárpitosok,

nyergesek, kalaposok stb. részére.

(79b)5—10

Az eredeti SINGER varrógépek

minden más gépektől különböznek:

a mechanizmus tökéletessége, egyszerű szerkezet, tehát könnyű kezelés, felülmúlhatatlan munkaképesség és tartósság által.

NEIDLINGER G., Brassóban, Nagy-utca, 492. sz. a.